

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginhallitus, § 98, 07.03.2022
Elinvoima- ja osaamislautakunta, § 33, 16.02.2022

§ 98

Valtuustoaloite Tampereen profiloitumiseksi verkkokaupan pääkaupungiksi - Antti Ivanoff ym.

TRE:7642/14.00.01/2020

Kaupunginhallitus, 07.03.2022, § 98

Valmistelija / lisätiedot:
Teppo Rantanen

Valmistelijan yhteystiedot

Elinkeinojohtaja Timo Antikainen, puh. 050 321 1279, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Antti Ivanoffin ym. valtuustoaloite ja siihen annettu elinvoima- ja osaamislautakunnan lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Antti Ivanoff, Timo Antikainen

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Elinvoima- ja osaamislautakunta, 16.02.2022, § 33

Valmistelijat / lisätiedot:
Teppo Rantanen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Teppo Rantanen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Antti Ivanoffin ym. valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Antti Ivanoff ja 45 valtuutettua ovat allekirjoittaneet aloitteen: "Tampereesta verkkokaupan pääkaupunki". Aloitteen tekijät toteavat, että kaupankäynti siirtyy kiihtyvällä tahdilla verkkoon ja verkkokauppa saattaa ohittaa kivijalkakaupan myynnin jo vuonna 2023. Markkinoiden kasvun myötä oletetaan, että alalle tulee uusia toimijoita, mikä synnyttää uusia työpaikkoja. Aloitteessa todetaan myös, että digitaalisuus muuttaa kaupan alaa ja toimenpiteisiin on ryhdyttävä, jotta mahdollisuudet Tampereella tulevat hyödynnetyiksi.

Tampereen kaupunkiseutu kasvaa voimakkaasti ja kasvu luo kuluttajatuotteiden uutta kysyntää. Luontainen kasvu, nykyiset logistiikan ja tukkukaupan keskittäjät sekä teollisuus kasvattavat seudun tavaravirtoja. Tampereen seutu onkin jo nyt yksi keskeisimmistä logistisista solmupisteistä Suomessa. Pekka Salmen "valtakunnallinen logistiikkakeskittymä" -aloitteen mukaan vuonna 2019 teetettiin selvitys logistiikkakeskittymän vaatimuksista ja tunnistettiin Tampereen seudun vahvuudet logistiikkarakenteiden edelleen kehittämisen kannalta. Selvityksessä todettiin mm., että Tampereen järjestelyratapihan siirto Lempäälään puolelle mahdollistaisi suuren multimodaalisen logistiikkakeskuksen kehityksen tulevaisuudessa. Mikäli Pirkkala-Lempäälän alueelle syntyisi vahva logistiikkapalvelujen alue, se houkuttelisi myös muita alan yhtiöitä sinne. Verkkokaupan käytävissä olisivat tästä sisämaan satamasta käsin kaikki kuljetusmuodot: tie-, rautatie- ja merikuljetukset sekä lentorahti. Nykyinen järjestelyratapihan sijainti ei mahdollista ratapihan viereen laajan logistiikkakeskittymän syntyä.

Tampere-Pirkkalan lentoasemalla on sijaintinsa, kapasiteettinsa ja toimintaympäristönsä puolesta vahva mahdollisuus kehittyä tulevaisuuden rahtikenttänä. Finavian hiljattain tekemä kiitotien perusparannusinvestointi mahdollistaa tällä hetkellä suurimpienkin rahtikoneiden vastaanottokyvyn. Uudet avatut lentoyhteydet Pirkkalasta Saksaan, Tanskaan ja Norjaan mahdollistavat myös pienimuotoista arvorahdin kuljettamista matkustajalentojen mukana.

Verkkokauppa ja siihen panostaminen voidaan jakaa ainakin viiteen osa-alueeseen. Kauppojen sisäinen palvelukehitys, joka perustuu valmiiden verkkokauppa-alustojen hyödyntämiseen, omien kauppapaikkojen kehittämiseen (järjestelmä- ja ohjelmakehitys), varastointiin ja varastoinnin järjestelmiin, KV-rahtiin ja paikallisjakeluun. Nykyiset kaupan toimijat ja palvelu- sekä järjestelmäkehittäjät toimivat Tampereella jo nyt aktiivisesti kaikilla näillä osa-alueilla.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Verkkokaupan ja sähköisten palveluiden kehittyminen hyödyttävät suuresti Tampereen ICT-palveluyhtiöitä, palvelun muotoilijoita sekä kehittäjiä. Siksi tämän alan koulutukseen ja osaajien saatavuuteen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Verkkokauppatoimintojen ymmärtäminen ja hyödyntäminen on myös välttämätöntä kivijalkakauppiaille, joskin on havaittavissa ilmiö, että kuluttajat arvostavat varsinkin erikoistavarapuolen kivijalkakauppojen tarjoamaa elämyksellisyyttä.

Verkkokaupan kehittäminen logistiikkapalvelukeskusten houkuttelun muodossa ei ole tällä hetkellä osana seudullista elinkeinostrategiaa, ja verkkokaupan kehittämisen ottaminen yhdeksi pääteemaksi edellyttää keskustelua seudun muiden kuntien elinkeinotoimijoiden kanssa. Kuitenkin Invest in toiminnassa seutu osallistuu jo nyt aktiivisesti kaikkiin merkittäviin sijoittumishankkeisiin oli sitten kyseessä teollinen tai logistinen toimija.

Logistiikkakeskusten houkutteluun panostamisessa on tärkeää tiedostaa, että ne vaativat enemmän tonttipinta-alaa per työpaikka kuin suunnittelu- tai teolliset toiminnot. Työllistävään vaikutukseen on myös todettava, että logistiikka-alalla panostetaan vahvasti tekoälyn hyväksikäyttöön ja automaatioasteen lisäämiseen, millä tavoitellaan keskuksista mahdollisimman vähän henkilötyövoimaa vaativia. Kehitystä voi verrata datakeskuksiin, joista iso osa on nykyään kokonaan miehittämättömiä. Verkkokaupan lisääntymisen työllistävä vaikutus näkyy kaupunkialueella nopeasti kasvaneena jakeluliiketoimintana. Logistiikka-alan työpaikoista liittyykin suuri osa toistaiseksi lähijakeluun, jossa automaation aste niin ikään kasvaa (mm. pakettiautomaatit).

Tampereen kaupunki on tavoitellut tai julistautunut useissa eri elinkeinoalojen ja kulttuuripoliittisten teemojen parissa pääkaupungiksi. Siksi pääkaupungiksi julistautuminen uusissa teemoissa kannattaa tehdä huolella ja perustuen selkeisiin näyttöihin ja vahvuuksiin verrattuna muihin kaupunkeihin.

Tampereen kaupunkiseudun vahvuudet verkkokaupan kannalta liittyvät alan teknisten järjestelmien kehittämisosaamiseen sekä kaupunkiseudun logistisesti hyvään sijaintiin. Aloitteen pohjalta selvitetään yritysten valmiuksia vastata alan kehitykseen ja aihealueen korkeakouluopetuksen riittävyys yritys-elämän tarpeisiin.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§98

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)